

GONIEC KRAKOWSKI

CENY OGŁOSZEŃ: Po tekście 1 mm w 1 szpalcie (szer. szp. 22 mm) 36 gr. W tekście 1 mm w 4 szpalcie (szer. szp. 69 mm) 3.— Zł. Drobne za słowo 24 gr. Pierwsze słowo tłusty druk (najwyżej 3 słowa) 40 gr.

Rok II.

Nr. 230.

Kraków, czwartek 3 października 1940 r.

Nadesłane, a nie zamówione przez Redakcję rękopisy będą zwracane autorom jedynie wówczas, gdy dołączona zostanie znaczki pocztowa na opłacenie przesyłki zwrotnej. Prenumerata miesięczna 4.50 Zł. z odnośnikiem do domu 5 Zł. — Konto czekowe: Warszawa 658

Polityka sowiecka nie doznała żadnych zmian.

Pakt Trzech Mocarstw potwierdza i umacnia walor i znaczenie paktów nieagresji pomiędzy Niemcami i Włochami a Rosją sowiecką. — Rząd sowiecki był poinformowany o rokowaniach

(§§) Moskwa, 2 października. Niezwłocznie po podpisaniu Paktu Trzech Mocarstw w Berlinie, prasa sowiecka opublikowała w sensacyjnej formie pierwsze wiadomości o historycznym akcie, jaki rozegrał się w Berlinie.

Oprócz obszernych depesz, jakie prasa sowiecka zamieściła na ten temat, podkreślając tem zainteresowanie Sowietów nowym rozwojem sytuacji, dzienniki sowieckie w formie cechującej zupełną aprobatę, zamieściły oświadczenie ministra Ribbentropa, stwierdzające, że nowy układ nie narusza ani istniejących, ani mających się nawiązać w przyszłości stosunków pomiędzy mocarstwami zawierającymi układ, a Związkiem Sowietów.

Z szeregu komentarzy prasy sowieckiej, które nietylko w swej tendencji, ale także w swej formie są równoznaczne z utrzymaniem w dalszym ciągu antyangielskiej polityki sowieckiej, warto zacytować dla oświetlenia stanowiska Sowietów tylko jeden głos, a mianowicie

artykuł opublikowany przez oficjalną „Prawdę”.

„Pakt — stwierdza artykuł — nie stanowi dla Związku Sowietów niepodzianki, ponieważ jest on właściwie tylko obliczeniem w formie traktatowej ukazania stosunków, jakie wytworzyły się oddawna pomiędzy Niemcami, Włochami i Japonią z jednej, a Anglią i Stanami Zjednoczonymi z drugiej strony, po drugie dlatego, — ponieważ rząd sowiecki został poinformowany przez rząd niemiecki o bliskim zawarciu Paktu Trzech Mocarstw jeszcze przed jego opublikowaniem”.

Artykuł zadaje sobie następnie pytanie, jakie były powody zawarcia tego paktu. W ostrych słowach dziennik sowiecki piętnuje politykę demokratycznych podległych wojennych i odsłania całe kulisy kon-szachcót Churchilla ze Stanami Zjednoczonymi.

W tej sprawie „Prawda” pisze dosłownie co następuje: „Nie ulega żadnej wątpliwości, że ostatnie fakty z dziedziny wzmocnienia i rozszerzenia pomocy wojskowej dla Anglii ze strony Stanów Zjednoczo-

nych, przyczyniły się w sposób bardzo wybitny do zawarcia układu trzech mocarstw. Do rzędu tych faktów należy zaliczyć oddanie angielskich morskich baz operacyjnych na zachodniej półkuli Stanów Zjednoczonych, rozszerzenie sfery wpływów Stanów Zjednoczonych na kraje Ameryki południowej, oraz zgodę Anglii na włączenie do Stanów Zjednoczonych jej baz operacyjnych na Dalekim Wschodzie i w Australii. „Naturalnie — pisze „Prawda” — Stany Zjednoczone formalnie nie znajdują się na stopie wojennej pa stronie Anglii przeciw Niemcom, Włochom i Japonii, jednak faktycznie zachowują się tak, jak gdyby znajdowały się w tym samym obozie, co wojenni przeciwnicy Niemiec, Włoch i Japonii na obu półkulach”.

Jedną z najważniejszych osobliwości Paktu polega na tem, że uznaje on otwarcie

sferę wpływów partnerów układu,

oraz podział tych sfer pomiędzy nich, z równocześnie zobowiązaniem do wspólnej obrony sfer wpływów przed atakami ze strony państw trzecich, przedewszystkiem ze strony Anglii i współpracujących z Anglią Stanów Zjednoczonych.

W myśl postanowień Paktu Japonii

przyznaje się obszar wielkiej i wschodniej Azji, zaś Niemcom i Włochom Europe.

Drugą ważną osobliwością Paktu — pisze dalej „Prawda” — stanowi zawarte w nim zastrzeżenie odnośnie do Związku Sowietów.

Pakt stwierdza dosłownie: „Niemcy, Włochy i Japonia oświadczają, że niniejszy układ pod żadnym względem nie narusza stosunków politycznych, jakie w obecnej chwili istnieją pomiędzy układającymi się stronami, a Związkiem Sowietów”.

To zastrzeżenie należy przedewszystkiem rozumieć jako pozostawienie przez partnerów układu stanowiska neutralności, przestrzegane przez Związek Sowietów od pierwszych dni wojny. Dalej należy je rozumieć jako potwierdzenie wagi i znaczenia paktu nieagresji, obowiązującego między Niemcami i Związkiem Sowietów, oraz paktu nieagresji między Związkiem Sowietów i Włochami.

„Prawda” kończy swoje wywody następującą konkluzją: „Związek Sowietów wierny swojej polityce pokojowej i neutralności, może także ze swej strony stwierdzić, że ta polityka jest i pozostanie niezmienną”.

Lojalna współpraca Japonii i Francji w kwestji Indochin.

(§) Vichy, 2 października. Rozesłany w ciągu poniedziałku do redakcji francuskich komunikat półurzędowy, stwierdza lojalną współpracę Francji i Japonii na polu zagadnień francusko-japońskich i umowy, dotyczącej Indochin.

Z komunikatu tego wynika, że stworzone zostały podstawy przyszłej przyjaźni francusko-japońskiej.

Wspomniany komunikat brzmi następująco: „Jest rzeczą niezbędną podkreślić całkowitą poprawność w wykonywaniu

przez japoński rząd postanowień umowy, zawartej przez rząd francuski w sprawie Indochin. W toku uzgadniania licznych problemów i zagadnień, zawartych w umowie, Japończycy okazali niezwykłą uprzejmość, która w wysokim stopniu ułatwia współpracę i zapewni na przyszłość widok dalszego powodzenia tej współpracy. Dzięki tej lojalnej współpracy uniknięto wszelkich naprężeń, a równocześnie zdołano w sposób łatwy rozwiązać wspólne zagadnienia, obu krajów.

„Stalag” i „Oflag”

Kraków, 2 października

Wojna i czasy powojenne nie przeszły bez wpływu na ludzi i na kraj. Również wzbogacił się przez wojnę nasz słownik w niejednym kierunku: możemy naprzykład dwa wyrażenia, które użyte przed wojną nie byłyby przez nikogo zrozumiane. Chodzi nam tutaj o słowa „Stalag” i „Oflag”. Dzisiaj każdy człowiek, każdy mężczyzna i kobieta, a nawet niejedno dziecko może powiedzieć, co ono oznaczają i do czego się odnoszą. Istnieje tysiące rodzin, w których słowo to tak często jest używane, jak słowo „chleb” lub „woda” i w których myśli skierowują się ku temu krajowi, z którym przed rokiem skrzyżowała Polska swą broń. Stało się to ze szkodą dla polskiej ziemi i narodu polskiego, rządzonego przez niekonsekwentną propagandę i przez ludzi, twierdzących o sobie, że są dalekowzrocznymi mężami stanu, a którzy swą krótkowzrocznością wpędzili kraj w jedną z najstraszniejszych wojen, jaka kiedykolwiek zawiła nad Polską.

Ale pozostawmy te wszystkie rzeczy, o których musieliśmy aż nadto często pisać i zwróćmy się raczej do tego, co pozostaje w związku z temi dwoma słowami „Stalag” i „Oflag”.

Zamieszczamy dzisiaj ilustrowany artykuł o obozach jeńców w Niemczech, w których polscy jeńcy wojenni żyją od roku i czekają na zakończenie wojny. W artykule tym jest mowa o owych „Stalagach” i „Oflagach”, czyli obozach jeńców-żołnierzy i jeńców oficerów. — „Stalag” oznacza niemiecki „Stamm-lager”, podczas gdy „Oflag” jest skróceniem słowa „Offizierslager”. Niewielu wiedziało coś bliższego o tem, jak takie obozy wyglądają, co zawierają i jak się tam powodzi jeńcom, którzy właściwie nie uchodzą za takich od chwili wydania w tym kierunku odnośnego rozporządzenia niemieckiego kanclerza. Zwłaszcza ci, których ojcowie, bracia, narzeczeni itd. tam przebywają, interesowali się w najwyższym stopniu tą sprawą, to też wypytywali wszystkich wypuszczonych z obozów z takiego czy innego względu, którzy powrócili do kraju, o to, jak żyją ich najbliżsi, którzy zgodnie ze spżowem prawem wojny muszą resztę czasu trwania wojny przepędzić za drutem kolezastym.

Nie należy słowa „drut kolezasty” brać w jego złem znaczeniu. Jest rzeczą zrozumiałą i naturalną, że w każdym kraju

Zdjęcia ze zbombardowanego Londynu.

Dziennik „Daily Herald” porównuje stolicę Anglii do słynnego z czasów wojny światowej miasta flandryjskiego Ypres. Liczne zakłady przemysłowe i domy składowe przedstawiają się dzisiaj jako stopy gruzów. Powyżej zamieszczamy dwa zdjęcia, nadesłane z Londynu do Nowego Jorku, a stamtąd wyeksportowane drogą powietrzną do Europy. Na zdjęciu na lewo widzimy straż pożarną, zajęta gaszeniem pożaru wśród gruzów, aby przeszkodzić przetruceniu się ognia na inne dzielnice miasta. Pod obrazem widzimy obłok dymu, który się podnosi z przodu pojazdu, który właśnie został trafiony przez wybuchową bombę spadłą z nieba.

